

ความเป็นมาและความสำคัญ

ความหมาย "สวัสดิการ"



คำว่า "สวัสดิการ" (Welfare หรือ Fringe Benefit) ใ้ค้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน เช่น บีช (Beach) ฟลิปโป (Flippo) และสมพงศ์ เกษมสิน ซึ่งพอจะสรุปได้ว่า

"สวัสดิการ" หมายถึงผลประโยชน์และบริการต่าง ๆ ที่หน่วยงานจัดให้แก่พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงาน ทั้งในขณะที่ปฏิบัติงานอยู่ หยุดพักงานชั่วคราว และในระหว่างพ้นจากงานเพื่อเป็นการบำรุงขวัญหรือให้ทำงานด้วยความสบายใจ มีความพอใจกับงานและมีประสิทธิภาพ สวัสดิการอาจให้เป็นตัวเงินหรือบริการความสะดวกสบายต่างๆ ก็ได้ แต่จะต้องเป็นการให้พิเศษนอกเหนือจากเงินเดือนหรือค่าจ้างปกติ<sup>1</sup> สวัสดิการที่จัดให้อาจเกี่ยวกับสุขภาพ ความปลอดภัย ความสะดวกสบายต่างๆ การศึกษาและข่าวสาร ประกอบความรู้ ความมั่นคงในทางการเงิน การพักผ่อน สันทนาการ การให้คำปรึกษา และการให้ผลประโยชน์หรือความสนใจที่เกี่ยวกับชุมชนหรือสังคมทั่วไป<sup>2</sup> และสวัสดิการที่จัดให้ควรตรงกับความต้องการแท้จริงของคนทำงาน<sup>3</sup>

<sup>1</sup> Beach, Dale S. Personnel and The Management of People at Work. (New York : The Macmillan Co., 1971), p.780.

<sup>2</sup> สมพงศ์ เกษมสิน. การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2519), หน้า 241.

<sup>3</sup> Flippo, Edwin B. Principles of Personnel Management. 3d ed. (New York : McGraw-Hill Book Co., 1971), p.522.

ดังนั้น การสวัสดิการจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดความร่วมมือร่วมใจจากผู้ปฏิบัติงานในองค์กร ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ฉะนั้น การจัดสวัสดิการจึงควรที่จะได้มีการวางนโยบาย มีแผนการดำเนินงานรวมทั้งโครงการไว้อย่างสมบูรณ์รอบคอบ โดยคำนึงถึงคุณค่าของมนุษย์ (Human Value) ด้วย

### ความสำคัญของทหาร

ประเทศไทยเห็นความสำคัญของทหารมาแต่โบราณกาล โดยกำหนดให้ชายไทยทุกคนต้องเป็นทหาร มีหน่วยงานของทหารทั่วประเทศ และมีคำพังเพยว่า "ประเทศเป็นบ้าน ทหารเป็นริ้ว" ทหารเปรียบเสมือนริ้วของชาติที่คอยปกป้องคุ้มครองรักษาอธิปไตยของชาติ ทรามใดที่ประเทศมีเสถียรภาพมั่นคงแล้ว การพัฒนาการด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง จะดำเนินไปได้รวดเร็ว

ในภาวะการปัจจุบันมีภัยสงครามทั่วโลกโดยเฉพาะรอบประเทศไทย ความสำคัญของทหารในการป้องกันรักษาประเทศยิ่งเพิ่มขึ้น การที่จะให้ริ้วของชาติมั่นคง มีขวัญและกำลังใจในการทำงานที่เสี่ยงอันตรายหนึ่งคือการที่ทหารและครอบครัวได้รับสวัสดิการอย่างทั่วถึง โดยทางด้านการอุปการะ การตรวจตราโคม และเอกชนจะต้องร่วมมือรับผิดชอบและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามกำลังความสามารถ เช่น การให้ความช่วยเหลือทางการเงินหรือการบริจาคสิ่งของเพื่อสาธารณกุศล การให้ความสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ของทหาร เป็นต้น เพื่อประเทศชาติโดยรวม

### ธนาคารทหารไทยกับสวัสดิการทหาร<sup>1</sup>

ธนาคารทหารไทยก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2500 นับเป็นอันดับที่ 13

<sup>1</sup> ส่วนประชาสัมพันธ์. "22 ปี แห่งความสำเร็จและความก้าวหน้าของธนาคารทหารไทย." วารสารธนาคารทหารไทย 2522. ครบรอบ 22 ปี แห่งความสำเร็จและความก้าวหน้า. หน้า 3-4.

ของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย ด้วยเงินทุน 10 ล้านบาท โดยกลุ่มผู้  
 บังคับบัญชาทหารในขณะนั้น ซึ่งมี พล.ร.อ. จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นประธาน คุณไชย  
 คุณะเกษม เป็นผู้จัดการ เปิดโอกาสให้ทหารทั้งในและนอกประจำการ เป็นผู้ถือหุ้น  
 ทั้งนี้ก็ด้วยเล็งเห็นว่าทหารก็เหมือนกับประชาชนทั่วไปที่ต้องการออมทรัพย์ของตน ด้วย  
 การฝากเงินไว้กับธนาคารคราวละเล็กน้อยตามกำลังความสามารถ และทางราชการ  
 ทหารก็มีเจตจำนงที่จะเพิ่มทุนสวัสดิการแก่ทหารทั้งหลายให้มากขึ้น โดยใช้บริการจาก  
 ธนาคารช่วยเหลืออีกทางหนึ่ง ดังนั้นคณะผู้ก่อตั้งจึงเห็นควรให้ใช้ชื่อธนาคารว่า "ธนาคาร  
 ทหารไทย" นอกจากนี้กิจการเกี่ยวกับการเงินของทหารอีกหลายประการ ก็ยังต้องการ  
 ใช้บริการของธนาคาร ซึ่งถ้าหากเป็นบริการจากธนาคารของทหารเองก็ย่อมจะได้รับ  
 ความสะดวกปลอดภัยและรักษาความลับของทางราชการ แม้นในเบื้องต้น "ธนาคารทหาร  
 ไทย" จะมีความปรารถนาที่จะดำเนินกิจการส่วนใหญ่รวมทั้งการเปิดสาขาเพื่อให้บริการ  
 แก่ทหาร โดยเฉพาะก็ตาม แต่เพื่อปรับตนเองให้เข้ากันนโยบายของรัฐ ธุรกิจของ  
 ธนาคารจึงมุ่งมาเป็นธนาคารพาณิชย์สมบูรณ์แบบที่เปิดกว้างออกสู่วงการค้าธุรกิจและเอกชน  
 ทั่วไป การเบนเข็มเช่นนี้ธนาคารจึงจำเป็นต้องสร้างทัศนคติที่ถูกต้องให้เกิดขึ้นแก่ประชาชน  
 ด้วยการเปลี่ยนคำขวัญจากเดิม "ธนาคารทหารไทย รับใช้ทหาร บริการประชาชน" มา  
 เป็น "ธนาคารทหารไทยรับใช้ประชาชน" แทน ดังปัจจุบัน

หลังจากที่ธนาคารฯ ได้เห็นนโยบายมาสู่ธุรกิจการพาณิชย์แล้ว จึงได้มีการพัฒนา  
 และปรับปรุงการบริหารองค์การ ตลอดจนการวางระบบงานใหม่ เพื่อให้การดำเนินงาน  
 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การหาเงินฝากและให้บริการแก่ธุรกิจการค้าและประชาชนทั่วไปนั้น ธนาคาร  
 จำเป็นต้องปรับปรุงการดำเนินการต่าง ๆ ให้ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ รวมทั้งการ  
 ขยายสาขาให้มากขึ้นทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ดังจะเห็นได้จาก

### เงินฝาก

ยอดเงินฝากรวมของธนาคาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2522 รวมทั้งสิ้น 5,842 ล้านบาท เปรียบเทียบกับยอดเงินฝากรวม 4,771 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2521 เพิ่มขึ้น 1,071 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 22.4

### เงินให้กู้ยืม

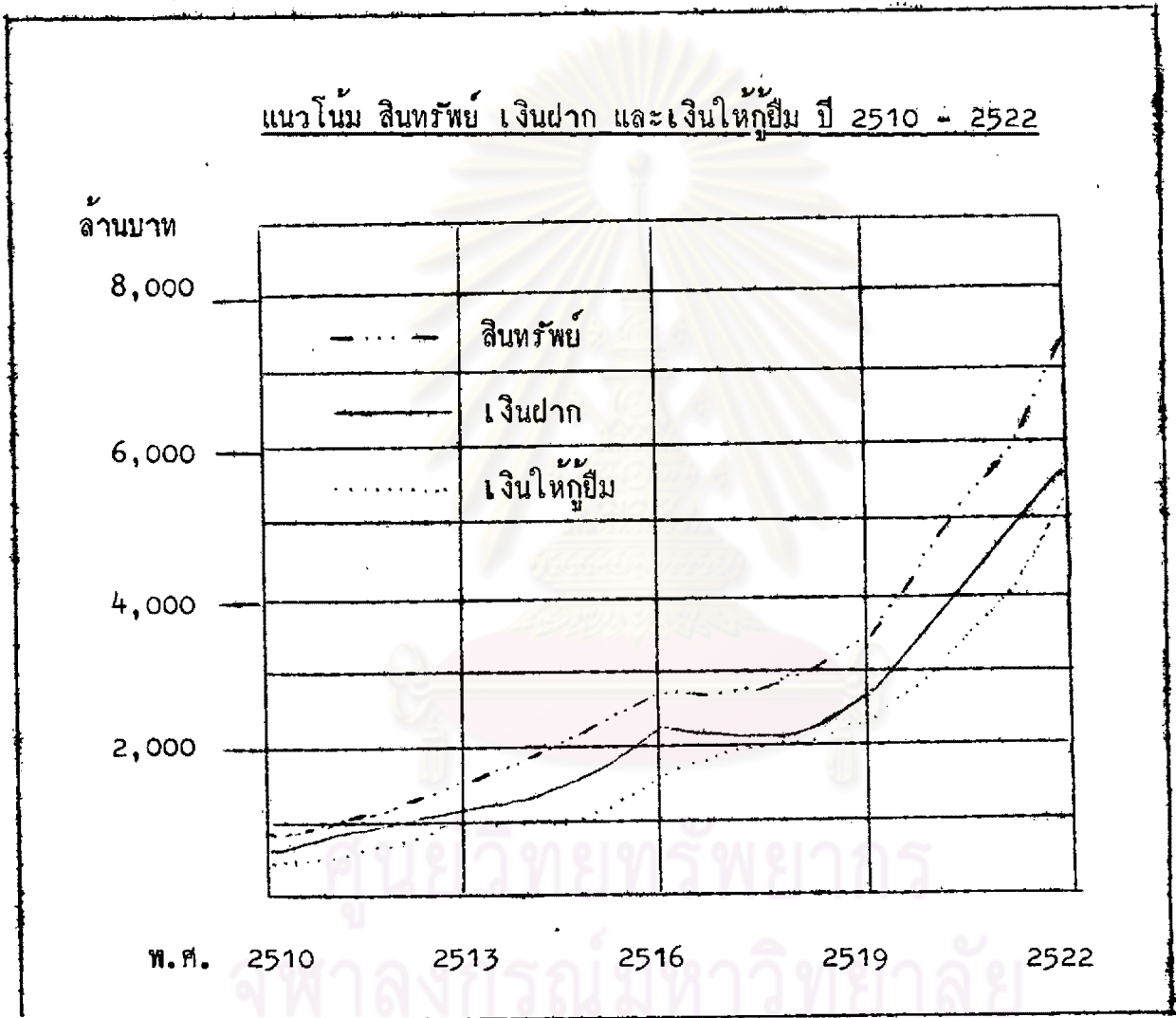
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2522 ธนาคารมีเงินให้กู้ยืมสุทธิ 5,207 ล้านบาท เปรียบเทียบกับยอดเงินให้กู้ยืมสุทธิ 4,003 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2521 เพิ่มขึ้น 1,204 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 30.1

### สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2522 ธนาคารฯ มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 7,579 ล้านบาท เปรียบเทียบกับยอดสินทรัพย์รวม 5,951 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2521 เพิ่มขึ้น ถึง 1,628 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 27.4

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## ตารางที่ 1



ที่มา : "รายงานคณะกรรมการและงบบุคลากร วันที่ 31 ธันวาคม 2522." วารสารธนาคาร  
ทหารไทย. (3 เมษายน 2523). หน้า 4.

### กิจการสาขา

ในปี 2522 ธนาคารมีสาขาทั้งสิ้น 58 สาขา เป็นสาขาในเขตกรุงเทพมหานคร 15 สาขา ต่างจังหวัด เขตอำเภอเมือง 24 สาขา และเขตอำเภอรอบนอก 19 สาขา ในปี 2523 ธนาคารมีโครงการที่จะเปิดสาขาเพิ่มขึ้นอีก 10 สาขา เป็นสาขาในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดแห่งละ 5 สาขา

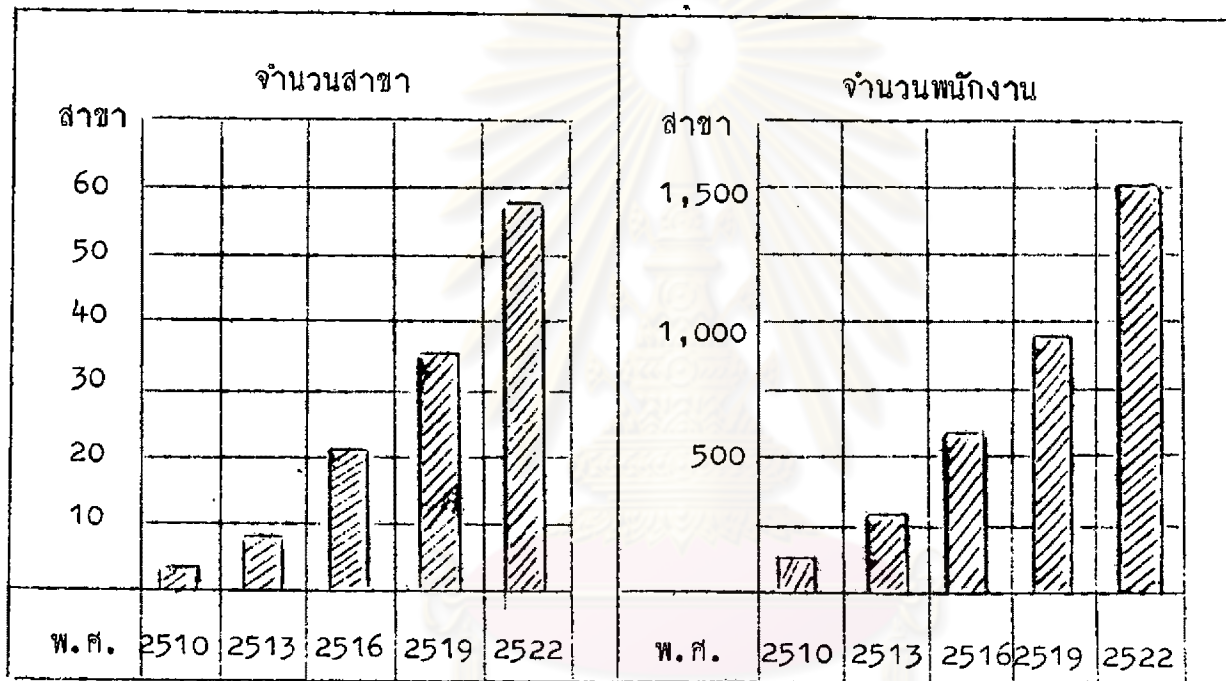
### การพนักงาน

ณ 31 ธันวาคม 2522 ธนาคารมีพนักงานรวมทั้งสิ้น 1,544 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2521 จำนวน 180 คน เพื่อรับงานของธนาคารที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ธนาคารได้จัดให้มีการพัฒนาบุคคลทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อสนับสนุนแผนงานในอนาคตของธนาคาร

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2

แนวโน้มจำนวนสาขาและจำนวนพนักงานปี 2510 - 2522



ที่มา : "รายงานคณะกรรมการและงบบุคณ วันที่ 31 ธันวาคม 2522". วารสารธนาคาร  
ทหารไทย (3 เมษายน 2523.) หน้า 5.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3

การก่อตั้งและจำนวนสำนักงานในประเทศไทยของ  
ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย  
ณ 31 ธันวาคม 2522

อันดับ	ชื่อ	วันที่เปิดดำเนินการ	จำนวนสำนักงาน
1	ไทยพาณิชย์	1 เมษายน 2449	99
2	หวั่งหลี	11 ตุลาคม 2476	6
3	เอเซีย	2 ตุลาคม 2482	28
4	นครหลวงไทย	24 พฤษภาคม 2484	99
5	กรุงเทพฯ พาณิชยการ	17 พฤศจิกายน 2487	125
6	กรุงเทพ	1 ธันวาคม 2487	209
7	กรุงศรีอยุธยา	2 เมษายน 2488	130
8	กลีกรไทย	8 มิถุนายน 2488	210
9	แหลมทอง	20 ธันวาคม 2491	3
10	สหธนาคาร	11 มีนาคม 2492	69
11	ไทยทูน	8 เมษายน 2492	14
12	ศรีนคร	21 สิงหาคม 2493	62
13	ทหารไทย	8 พฤศจิกายน 2500	58
14	มหานคร	17 สิงหาคม 2503	49
15	เอเซียทรัสต์	20 ตุลาคม 2508	24
16	กรุงไทย	14 มีนาคม 2509	167

ที่มา : Bangkok Bank Ltd., วารสาร Statistical Data on Commercial Banks in Thailand. 1980.



ตารางที่ 4

ลักษณะของธนาคารพาณิชย์ ไทย

ณ 31 ธันวาคม 2522

ลำดับ	ชื่อธนาคาร	สินทรัพย์รวม		เงินฝากรวม		เงินให้กู้ยืม		เงินกองทุน		สำนักงานสาขา		พนักงาน	
		พันล้านบาท	อันดับ	พันล้านบาท	อันดับ	พันล้านบาท	อันดับ	พันล้านบาท	อันดับ	แห่ง	อันดับ	คน	อันดับ
1	กรุงเทพ	104.06	1	65.88	1	85.87	1	5.13	1	209	2	15,582	1
2	กรุงไทย	37.38	2	28.12	2	25.83	2	2.33	2	167	3	6,865	2
3	กสิกรไทย	30.25	3	22.56	3	23.05	3	1.76	3	210	1	6,801	3
4	ไทยพาณิชย์	16.47	4	11.29	4	12.06	4	1.07	4	110	6	3,230	5
5	กรุงศรีอยุธยา	15.71	5	11.07	5	11.03	5	1.05	5	130	4	3,516	4
6	ศรีนคร	12.87	6	8.00	6	9.19	6	0.73	7	62	9	2,147	8
7	กรุงเทพฯ พาณิชยการ	9.98	8	7.68	7	6.93	8	0.62	8	125	5	2,200	7
8	มหานคร	10.40	7	6.22	9	7.36	7	0.98	6	49	11	1,653	9
9	นครหลวงไทย	9.40	9	7.36	8	6.49	9	0.59	9	99	7	2,259	6
10	ทหารไทย	7.80	10	5.84	10	5.61	10	0.48	11	58	10	1,544	10
11	เอเชียทรีสต์	6.53	11	4.27	11	3.81	12	0.52	10	24	13	1,058	13
12	สหธนาคาร	4.91	13	3.54	13	3.45	13	0.33	12	69	8	1,321	11
13	เอเชีย	5.40	12	4.06	12	3.82	11	0.32	13	28	12	1,128	12
14	ไทยทุน	2.49	14	1.93	14	1.92	14	0.28	14	14	14	607	14
15	แหลมทอง	1.72	15	1.23	15	1.33	15	0.18	15	3	16	145	16
16	หวังหลี	1.14	16	0.54	16	0.87	16	0.07	16	6	15	189	15

ที่มา : Bangkok Bank Ltd., 1981 Statistical Data on Commercial Banks in Thailand, 1980.

## นโยบายด้านการให้บริการ ตลอดจนการช่วยเหลือสวัสดิการทหาร<sup>1</sup>

นโยบายในการก่อตั้งธนาคารทหารไทยได้เน้นในการให้บริการแก่หน่วยงาน ตลอดจนข้าราชการทหารรวมทั้งเพื่อส่งเสริมการสวัสดิการแก่ทหารทุกคน ทุกเหล่าทัพทั้งในและนอกประจำการ

บริการดังกล่าวแบ่งออกกว้าง ๆ เป็นบริการค้ำเงินฝากและบริการค้ำเงินกู้ โดยมีวัตถุประสงค์ในการอำนวยความสะดวกด้านการรับ-จ่ายเงิน โอนเงิน สนับสนุนภารกิจของทางราชการ และเพื่อแบ่งเบาภาระด้านการสวัสดิการทหาร ธนาคารร่วมกับหน่วยงานสวัสดิการทหารได้ดำเนินการ โดยตรงกับทหารทั้งในและนอกประจำการ เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการเงินในรูปแบบเงินให้กู้ยืม อัตราดอกเบี้ยต่ำเป็นพิเศษ

### บริการค้ำเงินฝาก

ทหารเป็นกลุ่มชนใหญ่มีหน่วยงานทั่วประเทศ ย่อมจะต้องมีการรับและจ่ายค้ำเงินจำนวนมาก เพื่อความปลอดภัยและรักษาความลับของทางราชการ ธนาคารได้เปิดบริการรับฝากเงินสำหรับทหารและหน่วยทหารในฐานะของหน่วยราชการ เมื่อหน่วยงานของราชการทหารหน่วยใดหน่วยหนึ่งประสงค์จะโอนเงินไปยังหน่วยงานอีกหน่วยหนึ่งในท้องที่ที่ห่างไกลกันออกไป ธนาคารทหารไทยสามารถให้ความสะดวกและความปลอดภัยในการโอนเงินจำนวนมากเหล่านั้นได้ และในกรณีเดียวกัน ในฐานะส่วนตัวของข้าราชการทหารแต่ละนายเมื่อประสงค์จะได้รับความสะดวกในการรับเงินเดือน หรือหากติราชการในท้องถิ่นที่มีโชคนั่งกัก เช่น การไปราชการชายแดน หรือการไปศึกษาต่อ

---

<sup>1</sup>ส่วนประชาสัมพันธ์. "ทหารไทยได้รับบริการใดจากธนาคาร," วารสารธนาคารทหารไทย 2522. ครอบคลุม 22 ปี แห่งความสำเร็จและความก้าวหน้า. หน้า 6-7.

ต่างประเทศ ซึ่งยอมไม่สะดวกในการรับเงินเดือน ณ สังกัดเดิม ข้าราชการทหารนั้น ๆ ก็สามารถใช้บริการของธนาคารทหารไทยได้ โดยการเปิดบัญชีและแจ้งความจำนงตาม แกร์ฉีเป็นราย ๆ ไป

นอกจากนี้ธนาคารทหารไทยยังมีบริการรับชำระค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ รวมทั้งค่าคาปนกิจ เพื่อประโยชน์สุขของเหล่าทหารหาญของชาติอีกด้วย

และเมื่อถึงวาระรับเบี้ยหวัดบำนาญ ธนาคารทหารไทยก็ได้เปิดบริการรับเบี้ยหวัดบำนาญให้ทหารซึ่งไม่สะดวกในการไปรับเงิน ณ ที่จ่ายเงินของทางราชการ โดยธนาคารฯ รับเป็นภาระที่จะดำเนินการรับเบี้ยหวัดบำนาญแทน การแสดงตนดำรงชีวิต ทำได้ที่สำนักงานใหญ่ของธนาคารหรือที่ทำการธนาคารสาขาทุกแห่ง ภายในเดือนตุลาคมของทุกปี โดยผู้รับบำนาญที่เปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคารฯ สามารถรับเงินบำนาญได้จากธนาคารทหารไทย สาขาที่สะดวกที่สุดหรือจะมอบฉันทะให้ผู้อื่นรับแทนก็ได้

การรับเงินเดือนและเบี้ยหวัดบำนาญนี้ ข้าราชการทหารจะรับเงินได้ตั้งแต่วันจ่ายเงินของทางราชการ หรือจะรับในวันต่อ ๆ ไปได้ทุกวันที่ทำการ ที่สำนักงานใหญ่หรือสาขาแห่งใด แห่งหนึ่งซึ่งได้แสดงความจำนงไว้ล่วงหน้า โดยไม่ต้องกังวลว่าบำนาญที่ยังไม่ได้รับจะถูกส่งคืนคลัง และยังจะได้รับดอกเบี้ยสำหรับเงินที่คงเหลืออยู่ในบัญชีในอัตรา ร้อยละ 9 ต่อปี สำหรับบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ และร้อยละ 13 ต่อปี สำหรับบัญชีเงินฝากประจำ

### บริการค้ำเงินกู้

ในบางโอกาสเมื่อข้าราชการทหารประสงค์จะปลูกสร้างที่อยู่อาศัย ซื่อที่ดิน ซ่อมแซมบ้าน หรือต้องการเงินเพื่อนำบัดทุกข์ บำรุงสุข ธนาคารทหารไทยได้จัดบริการสวัสดิการเงินกู้ประเภทต่าง ๆ ให้เลือกใช้บริการได้ตามความเหมาะสม คือ

### เงินกู้สวัสดิการเพื่อการเกษตร

ธนาคารทหารไทย เปิดบริการให้ส่วนราชการทหารทั้ง 3 เหล่าทัพ เพื่อนำไปใช้ในด้านการเกษตรแก่ทหารทุกระดับชั้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ข้าราชการทหารในประจำการมีที่อยู่อาศัย ที่ดินเป็นของตนเอง รวมทั้งการซ่อมแซมต่อเติมอาคารที่อยู่อาศัย หรือเพื่อไถ่ถอนจำนองชำระหนี้สินอันผูกพันกับการก่อสร้างที่อยู่อาศัย

### เงินกู้สวัสดิการทั่วไป

เป็นเงินกู้เพื่อสวัสดิการทหาร วงเงินไม่เกิน 100,000.00 บาท โดยให้สิทธิแก่ทหารทั้ง 3 เหล่าทัพ ทั้งในและนอกประจำการไม่จำกัดระดับชั้นยศ มีกำหนดชำระคืนภายใน 3 ปี

### เงินกู้สวัสดิการ 3 เท่าเงินเดือน

เงินกู้ประเภทนี้ ธนาคารทหารไทยกำหนดขึ้นเพื่อผ่อนคลายความเดือดร้อนด้านการเงินของข้าราชการระดับนายทหารที่รับเงินเดือนผ่านธนาคารฯ มีระยะผ่อนชำระคืน ภายใน 2 ปี อัตราดอกเบี้ยต่ำร้อยละ 15 ต่อปี

### เงินกู้เพื่อสงเคราะห์ข้าราชการ เบี้ยหวัดบ้านนาญ

สำหรับข้าราชการทหาร เบี้ยหวัดหรือบ้านนาญที่ประสงค์จะกู้เงิน ธนาคารทหารไทยก็ได้เปิดบริการเงินกู้ให้เช่นเดียวกับข้าราชการทหารประจำการ โดยผู้ขอกู้จะต้องเป็นผู้ที่รับเบี้ยหวัดหรือบ้านนาญผ่านธนาคารฯ และมอบฉันทะการรับนั้นให้ธนาคารฯ เป็นผู้รับแทน จึงจะมีสิทธิขอกู้ในวงเงินไม่เกิน 12 เท่าของเบี้ยหวัดบ้านนาญที่ได้รับธนาคารฯ คิดดอกเบี้ยต่ำเป็นพิเศษ กำหนดชำระคืนหมดภายใน 12 เดือน

ทั้งบริการด้านเงินฝากและบริการเงินกู้ประเภทต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วนี้ ธนาคารฯ ได้จัดขึ้นเพื่อผลประโยชน์แก่ทหารทั้ง 3 เหล่าทัพเป็นพิเศษ ไม่ว่าจะ

อัตราดอกเบี้ยและการให้บริการ ทั้งนี้เพื่อสนองเจตนารมณ์ของผู้ก่อตั้งและผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นทหารส่วนใหญ่ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นได้ ในขณะที่เดียวกันธนาคารฯ ก็ยังคงนโยบายในการ "รับใช้ประชาชน" อยู่ด้วยอย่างมั่นคงตามวัตถุประสงค์ของธนาคารพาณิชย์ที่ดี

นอกเหนือจาก "สวัสดิการ" ที่ธนาคารฯ ได้จัดเพื่อแบ่งเบาภาระของทหารดังกล่าวแล้ว ธนาคารฯ ได้มีสวัสดิการในรูปอื่นเพื่อสนับสนุนครอบครัวทหาร เช่น การมอบทุนการศึกษาให้แก่บุตรข้าราชการทหารตั้งแต่ปี 2505 เป็นต้นมา ติดต่อกันทุกปี ได้จัดสรรเงินให้กองทัพภักดิ์เป็นเงิน 10 ล้านบาท เพื่อสร้างแฟลตให้แก่โรงเรียนนายร้อยและให้กองทัพภักดิ์โอนส่งในระยะ 10 ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย ได้บริจาคสร้างตึกพักฟื้นของทหารที่โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า เป็นมูลค่ากว่า 1 ล้านบาท<sup>1</sup> ในปี 2523 ได้บริจาคที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า แห่งใหม่ นอกจากนี้ยังได้บริจาคเงินและสิ่งของเพื่อสาธารณกุศล และให้การสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่สังคม บริจาคเงินช่วยเหลือทหารที่ปฏิบัติราชการสนาม จัดเลี้ยงทหารผู้เจ็บป่วยจากการปฏิบัติราชการเป็นประจำทุกเดือน บริจาคเงินให้องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก และมอบรถบรรทุกเล็กให้กับทหารทั้ง 3 เหล่าทัพ<sup>2</sup> เป็นต้น

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในภาวะเศรษฐกิจและการเมืองปัจจุบัน ประเทศรอบค้ำมีภัยสงคราม การป้องกันประเทศเป็นเรื่องที่รัฐต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก และส่วนที่สำคัญที่สุด คือ

<sup>1</sup>"การช่วยเหลือสวัสดิการทหาร". วารสารธนาคารทหารไทย. ครอบคลุม 20 ปี. (8 พฤศจิกายน 2520).

<sup>2</sup>"กิจกรรมสังคม". ใน รายงานคณะกรรมการและบุคคล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2522, วารสารธนาคารทหารไทย. (3 เมษายน 2523). หน้า 2.

บุคลากรที่มีภาระโดยตรง อันได้แก่ ทหารหาญของชาติ รัฐจึงควรมีการปรับปรุงผลประโยชน์ตอบแทนแก่ทหาร โดยเฉพาะค่าน้ำสวัสดิการ เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้ทหารปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ พื่อใจ และเต็มใจ ใ้ทำหน้าที่ป้องกันประเทศชาติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้มีดังนี้

1. ศึกษาพื้นฐานเบื้องต้นอย่างกว้าง ๆ ถึงมูลเหตุของใจให้มีเงินกู้สวัสดิการทหารโดยผ่านธนาคาร และสาเหตุที่ธนาคารทหารไทยเสนอตัวเข้าดำเนินการให้กู้ยืมในรูปเงินกู้สวัสดิการทหาร
2. ศึกษาขั้นตอนและการจัดการให้กู้ยืมในรูปเงินกู้สวัสดิการทหารของธนาคารทหารไทย ในรูปแบบลักษณะต่าง ๆ ตั้งแต่การวางแผน การจัดสายงาน การปฏิบัติขั้นดำเนินงาน การควบคุม ผลตอบแทนที่ได้รับ และข้อจำกัดต่าง ๆ
3. ศึกษาลักษณะการบริหารงานและช่องทางการติดต่อของผู้บริหารในกรมการเงินทหารและธนาคารทหารไทย ตลอดจนสาขาบางสาขาในต่างจังหวัด ในด้านเงินกู้สวัสดิการทหาร
4. ศึกษาแนวความคิดและทัศนคติของทหารที่ใช้บริการ เงินกู้สวัสดิการทหาร ผลประโยชน์ และ ขวัญของทหาร
5. เพื่อเป็นแนวทางของผู้บริหาร ธนาคารที่จะวางแผนและทำการปรับปรุงสวัสดิการทหารให้เหมาะสมกับความต้องการ สภาพะทางเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบัน
6. เพื่อเป็นแนวทางในการประชาสัมพันธ์งานค่าน้ำสวัสดิการที่ธนาคารทหารไทยให้กับทหาร

#### ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

เนื่องจากข้าราชการทหารได้ปฏิบัติงานที่วราขอณาจักร หากจะทำการศึกษาทั้งหมดเวลา ย่อมไม่อำนวยให้ผู้วิจัย จึงกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เฉพาะข้าราชการทหารทั้งในและนอกประจำการที่ใช้บริการเงินกู้สวัสดิการ โดยผ่านธนาคารทหารไทย จำนวน 250 คน แบ่งเป็นทหารประจำการ 150 คน และทหารนอกประจำการ 100 คน
2. ศึกษาเกี่ยวกับสวัสดิการทหารที่เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ค้ำเงินกู้สวัสดิการทหารของธนาคารทหารไทยโดยตรง
3. อัตราดอกเบี้ยที่ใช้ในการวิจัย ใช้ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ 23 มิถุนายน 2524 เรื่องกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2524
4. ระยะเวลาในการวิจัย ตั้งแต่วันที่ 9 กันยายน 2522 ถึง วันที่ 31 สิงหาคม 2524

### สมมติฐานที่ใช้ในการศึกษา

003943

สมมติฐานที่ใช้ในการศึกษาทัศนคติของข้าราชการทหารผู้ให้บริการเงินกู้สวัสดิการทหารโดยผ่านธนาคารทหารไทย มีดังนี้

- ก. ทหารผู้ให้บริการมีความพอใจในบริการค้ำเงินกู้สวัสดิการทหารของธนาคารทหารไทย
- ข. เงินกู้สวัสดิการทหารมีส่วนช่วยแก้ปัญหาค้ำเงิน
- ค. เงินกู้สวัสดิการทหารทำให้ขวัญในการทำงานดีขึ้น
- ง. การประชาสัมพันธ์ค้ำเงินกู้สวัสดิการทหารของธนาคารทหารไทยได้ผลดี

### วิธีการศึกษาค้นคว้าวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดย

ก. สัมภาษณ์พนักงานระดับบริหารและระดับปฏิบัติการด้านเงินกู้สวัสดิการทหาร ธนาคารทหารไทย

ข. ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของข้าราชการทหารที่ให้บริการเงินกู้สวัสดิการทหารทั้งในระดับชั้นสัญญาบัตร และระดับชั้นประทวน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของข้าราชการทหารที่ให้บริการแต่ละแห่ง

2. ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากแหล่งต่าง ๆ เช่น จากระเบียบงานธนาคาร คำสั่งของธนาคาร ห้องสมุดธนาคาร มหาวิทยาลัย กระทรวงกลาโหม ตลอดจนเอกสารและรายงานที่เกี่ยวข้อง

3. การประมวลผลข้อมูลจากข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ประมวลผลข้อมูลและนำมาศึกษาวิเคราะห์การจัดการเงินกู้สวัสดิการทหารโดยผ่านธนาคารทหารไทย และเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการทหารที่ให้บริการเงินกู้สวัสดิการทหารของธนาคารทหารไทยโดยวิธีการทางสถิติ

### การนำเสนอเรื่อง

โดยรวบรวมและแบ่งสรร เรื่องต่าง ๆ เป็นบทและตอนตามลำดับ ซึ่งตอนแรกเป็นการปูพื้นฐานทางการศึกษาโดยทั่วไป ตอนกลางเป็นการศึกษาสวัสดิการทหารของธนาคารฯ ในส่วนของการจัดการด้านเงินกู้และในส่วนความคิดเห็นของข้าราชการทหารต่อธนาคารฯ ที่กล่าว และบทสรุปรวมทั้งเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ในภาคผนวก

### ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ได้คาดหวังประโยชน์ที่พึงจะได้รับจากการศึกษาดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงการให้กู้ยืมในค้ำเงินกู้สวัสดิการทหาร ในรายละเอียด



ด้านการวางแผน การจัดการ การสั่งการ การพนักงาน การประสานงาน การติดต่อ การควบคุม ตลอดจนการประเมินผลการจัดการ **เงินกู้สวัสดิการทหาร** โดยผ่านธนาคารทหารไทยในปัจจุบัน

2. เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารงานธนาคารทหารไทย และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปรับปรุง พัฒนาการบริหารงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. เป็นประโยชน์ต่อข้าราชการทหาร บุคคลภายนอก รวมทั้งสถาบันการเงินอื่น ๆ นำไปศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานหรือการปรับปรุงงาน และอาจนำไปประยุกต์ใช้กับเงินกู้สวัสดิการอื่น ๆ

ศูนย์วิทยพัชยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย